

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ภาพตัวแทนของผู้หญิงในวรรณกรรมล้านนา: กรณีศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสามสมัย เรื่อง คำวชเจ้าสุวัตร นางบัวคำ บทละครเรื่องน้อยใจยา นางแว่นแก้ว นวนิยายเรื่องดงคนดิบ
ชื่อผู้เขียน	จันจิรา ธรรมยา
หลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ ดร. บังอร ศิริสัญลักษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผณิตรา ชีรานนท์

บทคัดย่อ

ภาพตัวแทนของผู้หญิงในวรรณกรรมล้านนา: กรณีศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสามสมัย เรื่อง คำวชเจ้าสุวัตร นางบัวคำ บทละครเรื่องน้อยใจยา นางแว่นแก้ว นวนิยายเรื่องดงคนดิบ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงล้านนา ที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมล้านนา 3 ช่วงเวลา และเพื่อศึกษาเพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลง และความเชื่อมโยงพฤติกรรมทางสังคม วัฒนธรรมของผู้หญิงล้านนา กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง ซึ่งจะได้ทราบแนวทางของการก้าวสู่หญิงสาวในแบบยุคปัจจุบัน โดยเป็นการศึกษาข้อมูลจากบทประพันธ์ล้านนา ซึ่งประพันธ์โดยคนล้านนา ประกอบกับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี คือ แนวคิดสตรีนิยม, แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศ แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน และแนวคิดเรื่องวาทกรรม

ในการศึกษาพบว่า ความงามของผู้หญิงล้านนา ผู้หญิงในทุกยุคทุกสมัย ต่างมีความงามของตนเอง โดยเฉพาะผู้หญิงที่เป็นตัวเอก โดยมีการเสริมแต่งความงามตามสถานภาพของตัวละคร เมื่อมองในเรื่องของบทบาท ผู้หญิงในยุคแรก ถือเป็นผู้หญิงในอุดมคติ ที่ยึดถือจารีตประเพณี ปฏิบัติตัวตามคำสั่งสอนที่มีมาแต่โบราณ สำหรับผู้หญิงในยุคต่อมาเป็นผู้หญิงที่เริ่มมีความกล้าที่จะออกความเห็นใน

ในส่วนของลักษณะการเปลี่ยนแปลง และความเชื่อมโยงพฤติกรรมทางสังคม วัฒนธรรมของ
 ผู้หญิงล้านนา กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง นั้น พบว่า ผู้หญิงมีความ
 เชื่อมโยงในด้านของความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติ เช่น ความเชื่อเรื่องเสื้อบ้าน สังคม ยังเป็นสังคม
 ในลักษณะของชายเป็นใหญ่ แต่เมื่อเวลาผ่านไป เมื่อผู้หญิงมีความเป็นตัวของตัวเองสูงขึ้นและสามารถ
 ออกนอกกรอบได้ ก็เริ่มเห็นบทบาทของผู้หญิงในพื้นที่ของชายมากยิ่งขึ้น

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง
ของความเชื่อในเรื่องเหนือธรรมชาติ เช่น ความเชื่อเรื่อง
ยเป็นใหญ่ แต่เมื่อเวลาผ่านไป เมื่อผู้หญิงมีความเป็นตัว
ก็เริ่มเห็นบทบาทของผู้หญิงในพื้นที่ของชายมากยิ่งขึ้น

แทน / ผู้หญิง / วรรณกรรมล้านนา

Thesis Title	A Representative of Women in Lanna Literary Works: A Comparative Study of Tri – Era Literary Works: JaoSuwat – Nang Buakham Musicle, Noi Jaiya – Wankaew Play, And Dong Khon Dib Novel
Author	Chanchira Thamya
Degree	Master of Arts (Cultural Studies)
Supervisory Commitee	Asst. Prof. Dr. Sorabud Rungrojsuwan Dr. Bang-orn Sirisunyaluk Asst. Prof. Dr. Phanintra Teeranon

ABSTRACT

A Representative of Women in Lanna Literary Works: A Comparative Study of Tri-Era Literary Works: Jao Suwat – Nang Buakham Musical, Noi Jaiya – Nang Wankaew Play And Dong Khon Dib Novel have objectives to analyze and compare the characteristic of A Representative of woman in Lanna literary works of tri-era, and to study the distinguish change and the linkage among social behavior of Lanna woman culture, and the context of social and culture from era to era in order to comprehend the modern woman path. The study investigates the data from Lanna novels that composed by Lanna novelists, concepts and theories; feminism concept, gender concept, representative concept, and discourse concept.

The study found that the beauty of Lanna woman has unique beauty on their time, especially the female leading role. They were embellished depend upon their role in the novels. When emphasis on the role, woman from the first era posses the idealistic that hold tradition custom, and follow the ancient order. The woman from next era was encouraged to express more opinion after the

diminishing right. The modern era woman has started to see as appropriate that they have the equal rights as men. They could take care of their own family, however some of them still hold the tradition custom.

For the character of the distinguish change and the linkage among social behavior of Lanna woman culture, and the context of social and culture from era to era, the study found that the woman thought has linked to the supernatural, such as the believes of shrine of the village spirit, and society is still the men society. Nevertheless, when they have had higher self-assured and could have pondered over the frame, the role of women on the area of men's role have been intelligible further.

Keywords: Representative / Women / Lanna Literary

